

Posudek vedoucího diplomové práce

Eliška Staříková

Klimatická změna v ČR a její vnímání z pohledu vybraných představitelů oblasti energetiky

Eliška Staříková si pro téma své diplomové práce zvolila jako téma výzkumu, jak vybraní představitelé z energetického průmyslu vnímají klimatické změny. Je to téma zajímavé, relevantní, ale také zároveň obtížné. Což se ostatně ukázalo už v samém počátku výzkumu, kdy měla diplomantka problém nalézt informátory ochotné poskytnout jí rozhovor. To autorka zmiňuje a zároveň je třeba ocenit, že tuto překážku překonala. Porozumět různým aktérům, tomu jak oni chápou a interpretují klimatické změny, jejich příčiny a důsledky, je důležitý předpoklad jak pro jejich mitigaci, tak i pro adaptaci.

Práce má klasické členění: úvod, teoretickou část, empirickou část s popisem metod výzkumu a závěr. Teoretická část se skládá ze tří tematických částí: uvádí do problematiky změn klimatu v EU a v ČR, do problematiky energetiky v ČR a konečně v sociologické části autorka seznamuje čtenáře a čtenářky s teoretickými koncepty, které v práci používá. Problém vidím v tom, jak je tato teoretická část koncipovaná. Přestože se má jednat o sociologickou práci (autorka zkoumá jak „energeticky“ vnímají a interpretují klimatické změny, tak teoretická práce tomu neodpovídá. Největší část (14 stran) autorka věnuje spíše „technickému“ popisu energetického sektoru, kde z využití scénářů vývoje přibližuje možný budoucí energetický vývoj České republiky. Na samotnou sociologii autorka věnuje jen 7 stran. Vzhledem k designu práce by to mělo být zcela naopak, chybí mi tam podrobnější rozebrání konceptu Macnaghena, Urryho a popřípadě i to, aby autorka tento koncept nějak uvedla do dialogu s přístupem Krajhanzla. Navíc autorka cituje Hannigana, přitom jeho sociálně-konstruktivistický přístup přímo nabízí analytický nástroj, jak výzkumu toho, jak aktéři definují a ve veřejném prostoru artikulují environmentální témata a problémy. Tato podvyživenost se pak promítá v empirické části práce při analýze dat. Na druhé straně je třeba zdůraznit, že autorka byla schopna energetické scénáře zpracovat dobře a podle mého soudu prokázala, že se v této problematice orientuje.

Empirická část začíná popisem toho, jak autorka postupovala ve svém výzkumu. Autorka prokázala, že si osvojila základy kvalitativního výzkumu, který zvládla bez větších problémů. Opět bych zdůraznil, že si zvolila obtížnější cestu a výzkum prováděla v „nepřátelském“ terénu, což se projevilo hned z počátku, když se představila, že přichází z Katedry sociální a kulturní ekologie, a kdy plánovaní respondenti ze Sokolovské uhelné se odmítli na výzkumu podílet. Autorku to neodradilo a hledala cesty, jak alespoň částečně výzkum v dané problematice provést. Následný výběr informátorů a postup při výzkumu náležitě popisuje.

Následně pak autorka přináší výsledky svého výzkumu. Jak už to bývá bohužel standardem, práce je hodně popisná. Autorka „nasbírala“ či získala řadu dat z rozhovorů, které v práci tematicky utřídila. Převažují časté dlouhé citace z rozhovorů, ale chybí mi větší analýza, další a popravdě řečeno mnohem náročnější krok, utříděný materiál dále analyzovat, přeskupit a vykutat z něj něco co je za tvrzením, co je mezi řádky. Tady se právě ukazuje podvyživenost sociologické teorie. Přitom se nabízel jak analytický aparát Hannigana, tak i robustní teorie a metodologie Macnaghtena a Urryho. Oni například říkají, že je třeba zkoumat sociální praktiky aktérů, takže kdyby autorka v rozhovorech šla ještě hlouběji, např. do volnočasových aktivit, zálib apod. mohla získat plastičtější materiále k analýze. Na druhé straně přestože je práce hodně popisná, tak je nutno zdůraznit, že autorka se přesto snažila podvyživenou teorii (ale i energetické scénáře) využívat k analýze dat, takže propojení teoretické a empirické části v diplomové práci je.

Autorka vypracovala slušnou a poctivou diplomovou práci, která sice nepřináší nové objevy, ale prokázala v ní, že se dokázala osvojit akademické dovednosti na magisterském stupni: pracovat s odborným textem a interpretovat jej, udělat design výzkumu a provést výzkum a získaná data utřídít a převést do textu, který i pro formální stránce splňuje nároky na diplomovou práci.

Proto ji doporučuji k obhajobě, hodnotím **velmi dobře** v bodovém rozmezí 14-15 bodů.

V Praze, 8.2. 2021

Mgr.et Mgr. Arnošt Novák, Ph.D.